

GEHÖR

Medlemsblad för
Gävle Symfoniorkesters vänner (GSV)

Box 1283, 801 37 Gävle
Bankgiro 5223-0406
Nr 156, maj 2022 Årgång 37

Musiken öppnar åter livets portar

*”Saa tag mit Hjerte i dine Haender,
men tag det varsamt og tag det blidt,
det rene Hjerte, det røde Hjerte
nu er det dit.”*

Vemodigt och vackert, när Ida Falk Winland sjöng Hugo Alfvéns tonsättning av Tove Ditlevsens dikt i Leksands kyrka. GSV reste i tonsättarens fotspår och fröjdades över sköna majs återkomst i fager dalabygd med röda stugor i kuperat landskap – så väsensskilt från Valbosläätten.

Efter pandemin sjuder Gävle Konserthus av musik. Vi har våra favoritkompositörer vilket – som tur är - inte utesluter att vi kan överraskas. Prokofievs musik har jag upplevt som svår. Desto gladare blev jag över Gävle Symfoniorkesters framförande av hans Romeo och Julia. Färgsprakande, omtumlande och intagande. Sammansättningen av orkesterns konserter är välgörande, musik från olika tider, kända och okända tonsättare i en tilltalande och pedagogisk blandning.

Och säsongen är inte slut. ”En afton på operan” lockar 10 -11 juni med symfoniker och operastudenter på Gävle Teater. Final med Klang och jubel-konsert med Jaime Martín den 17 juni.

Vi ber till högre makter att inget ska komma emellan denna gång och planerar också för en vänträff med ”Maestro”.

Till sist – ett stort grattis till solohornisten Annamia Larsson som valts in i Kungl. Musikaliska Akademien. Ett fint bevis på den höga standarden i Gävle Symfoniorkester.

Tomas Attorps, vice ordförande

Tankar inför hösten

Det blir en fullödlig säsong för Symfoniorkestern 2022/23. Generalprogrammet ligger redan ute på orkesterns hemsida (under fliken Abonnemang) och det lovar många spännande musikupplevelser under det kommande året.

Vänföreningen håller nu på med planering inför hösten. Det är första gången på länge som vi vågar ha en viss framförhållning.

Vi har haft kontakt med musikjournalisten Camilla Lundberg, aktuell bland annat med populära Klassiska podden, som lovat medverka i samband med någon av höstens konserter.

Efter nu mer än två års uppehåll blir det konserter i Mariehamn den sista veckan i september. Vi planerar en medlemsresa i samband med konserten den 29 september. I konsertsalen i Alandica har man nu en ny förstklassig flygel donerad av den åländska affärsmannen Anders Wiklöf. Vi kan väl förutsätta att det blir pianomusik på programmet och kanske också musik som bidrar till firandet av 100-årsjubileet av Ålands självstyrelse 2022.

Sedan länge har vi diskuterat ett besök i Stockholm på Kungliga Musikaliska Akademin. När Fredrik Wetterqvist, ständigt sekreterare, var på besök hos vänföreningen 2018 utlovades ett svarsbesök i Stockholm. Kanske kan detta kombineras med en konsert i Berwaldhallen eller Stockholms konserthus. Det är ju en enastående säsong 22/23 som Stockholms båda konserthus erbjuder – post-pandemi.

Ja, det finns mycket att ta igen och vänföreningen kommer att anstränga sig att få i gång programverksamheten under det kommande året. Samarbetet med Symfoniorkestern fungerar mycket bra och vi hoppas att vi i anslutning till någon eller några av höstens konserter kan träffa dirigenter eller solister vid en vänträff.

Vi tar förstås mer än gärna emot tips och idéer på resor och träffar från medlemmarna. Mejla till mig, ingrid.iremark@gmail.com.

Vi försöker ha med våra arrangemang i Gehör. Men eftersom medlemsbladet inte kommer ut mer än fyra gånger om året och vår planering inte alltid kan vara långsiktig vädjar vi till er som ännu inte gjort det att lämna er e-post-adress till oss.

Mejla till gsv.gavle@gmail.com.

Ingrid Iremark, ordförande

Nygammal i styrelsen

– Det här blir ett bra sätt för mig att hålla kontakt med orkestern!

Violinisten **Jan-Olof Nyman** gick i pension och lämnade Gävle Symfoniorkester 2020. Nu valdes han in i styrelsen vid vårt senaste årsmöte, men han är inte ny i styrelsen. För några år sedan satt han som orkesterrepresentant i vår styrelse. Som pensionär har Jan-Olof fullt upp som violinist.

Han sitter i Sandvikens symfoniorkester och gästspelar i olika kammarorkestrar som finns i länet. Han är även med i låstugan med Görgen Antonson. Senast blev han värvad att hoppa in som lärare i Kulturskolan.

Foto: Ingrid Iremark

Han tog också genast på sig uppdraget att stå vid vår disk före konserter och i pausen där konsertbesökare kan köpa vår kasse, bricka och orkesterns skivor bland annat.

Och där vi informerar om vår förening för att locka fler medlemmar.

Jan-Olof berättar att han under 42 år gick varje dag med glädje till jobbet i vår orkester. Förutom tjänsten i andrafiolstämman var Jan-Olof fackligt engagerad under sina sista tio år i orkestern.

– Jag var sekreterare och fick inblick i hur mycket planering som behövs för att det ska bli en konsert.

Han är uppvuxen i Delsbo och började spela fiol när han var 10 år.

–Jag fick en inspirerande fiollärare, John Eriksson, som introducerade mig i klassisk musik och även litet lättare underhållningsmusik.

Han var med i ungdomsorkestern som på sommaren uppträdde på Delsbostämman.

Jan-Olof kom in på Kapellsbergs folkhögskola i Härnösand där den kände spelmannen Jonas Røjås var rektor och efter studier vid Musikhögskolan i Örebro var Jan-Olof utbildad violinpedagog.

Hans första tjänst var som musiklektör i Borås, en mycket bra tjänst, säger han. Förutom att undervisa var han även konsertmästare i orkesterföreningen där.

Hans dröm var att någon gång få möjlighet att sitta i en professionell orkester och det fick han när han vann en provspelning till andrafiolstämman i Gävle Symfoniorkester.

Där började han sin anställning 1978.

Kerstin Monk

Vänresa i Alfvéns fotspår

– Oj, så fantastiskt trevligt!

Den kommentaren hördes i bussen när vi satt oss till rätta för att åka hem till Gävle efter en heldag i Hugo Alfvéns fotspår.

Det är 150 år sedan Hugo Alfvén föddes och det var anledningen till vår resa i hans fotspår. Vårt program började i Alfvén-gården i Tibble där vi togs emot av en initierad guide, intendenten Zanna Brodin och där vi serverades fika utomhus, med utsikt över Österdalälven. Hugo Alfvén bodde i huset i Tibble sina sista 15 år, mesta tiden med sin stora kärlek, Karin. En ungdomskärlek som han gifte sig med sedan äktenskapet med Marie Krøyer hade resulterat i skilsmässa.

Att Hugo Alfvén var en kvinnokarl som var notoriskt otrogen fick vi berättat för oss. Också att han var så opraktisk att han knappt kunde koka en kopp te till sig. Så när Karin dog lyckades han finna sin tredje hustru, Anna. Hon flyttade in i gården och nio månader senare, den 8 maj 1960 dog Hugo, 88 år gammal.

Anna var inte omtyckt i bygden. Hon ville bli kallad doktorinnan. Men det är tack vare henne som huset i Tibble nu är öppet för besökare. Det förvaltas av Kungliga Musikaliska Akademien och är väl värt ett besök.

Det som kanske imponerade mest på mig var de akvareller av Hugos hand som hängde i huset. Där fanns förstås hans flygel, fotografier, hans hatt och käpp, böcker, noter, danskt porslin på bordet.

Men akvarellerna var så detaljrika. Berättelsen var att Hugo som ung hade att välja mellan att bli konstnär eller musiker. Han hade kommit in på Konstfack och samtidigt fått en tjänst som violinist i Hovkapellet.

Han valde musiken, främst för att han som orkestermusiker fick lön och därmed kunde ge understöd till sin mor Lotten som var änka och som hade det knapert.

Konsert i Leksands kyrka med Dalasinfoniettan och Ida Falk Winland som solist.

Det var många år senare under ett besök på Capri hos vännen Axel Munthe som Hugo lockades att börja måla igen. Han råkade gå förbi en konsthandel och kunde inte motstå att köpa akvarellfärg och annat material när han kände doften av terpentin.

Och lika skicklig och noggrann som tonsättare var han som konstnär. Perfektion i minsta detalj.

Efter guidningen i Tibble fortsatte resan till Tällberg där vi intog en sen men mycket god lunch, fiskgryta med skaldjur i Åkerblads hotell.

I Leksands kyrka bjöds vi därefter på en jubileumskonsert med Dalasinfoniettan under ledning av Christoffer Nobin och med Ida Falk Winland som solist.

David Lundblad var initierad presentatör och berättade bland annat att lika noggrann som Hugo var som tonsättare och konstnär, samma perfekta känsla hade han för det svenska språket. Han skrev sina memoarer i inte mindre än fyra delar som David varmt rekommenderade.

Dalasinfoniettan bjöd på ett varierat utbud av Alfvéns kompositioner, bland annat Festspel, musik ur baletten Den förlorade sonen, med polskor och folkmusik från Dalarna som framfördes av violinisterna stående. Visst måste man kunna spela låtar om man sitter i Dalasinfonietta!

Och inte minst, sånger som Ida Falk Winland framförde.

Det var en fantastisk konsert som resulterade i stående ovationer och extranummer.

Som sagt, oj så bra och trevligt.

Text och bild: Kerstin Monk

Hugos hatt och självporträtt.

Vid vänträffen fick vi möta tre av orkesterns musiker, Helena Wahlund, viola, Ingrid Kytöharju, violin och Adrian Kaufeldt, cello.

Orkestermusiker i närbild

Pianisten Glenn Gould fick sitt genombrott med Bachs Goldbergvariationer. Vid vänträffen den 19 april i en fullsatt Bo Linde-sal fick vi njuta av denna underbara musik framförd av trion Helena Wahlund, viola, Ingrid Kytöharju, violin och Adrian Kaufeldt, cello. Det är något visst med kammarmusik, det korta avståndet till musikerna ökar lyssnarnas delaktighet. Käbi Laretei har talat om ögonblick då musiken ”lyfter”. Detta var en sådan stund.

Biträdd av sina kollegor berättade Helena därefter om musikernas tillvaro alltifrån repetitioner med hela orkestern och individuella övningar till vikten av att förebygga arbetsskador med jympa, öronsnäckor och bärselar. Adrian lovprisade äldre kollegors stöd medan Ingrid belyste pendlarens vardag.

Även om den klassiska musiken dominerar, spelar orkestern också folkmusik, pop och jazz liksom musik som elever på Vasaskolankomponerat. Beethovens femma har stått på programmet många gånger för musiker som varit med en tid, nyskriven modern musik kan innebära en större utmaning.

När orkestern spelar med en ny dirigent, är de första sekunderna avgörande för samspillet. Att spela utan dirigent är en anspänning. Här har konsertmästare och stämledare viktiga roller. Lånenoter har ibland valsat världen runt, någon har ritat en väckarklocka i musik av Prokofjev – vad betyder det, undrade Helena.

I frågestunden ventilerades hur musiker umgås med sitt instrument, olika dirigentstilar, publikens roll för orkesterns dynamik och vikten av muntlig konsertintroduktion. Så nära vi kom våra musiker en kväll som denna.

Tomas Attorps

Kära orkesterväänner

Säsongen går med snabba steg mot sitt slut även om den blivit ofrivilligt förlängd i och med att Jaime Martins sista konsert som vår cheffdirigent var tvungen flyttas fram till den 17 juni, lite snopet men tack och lov fanns en lucka innan sommaren.

Kära väänner misströsta inte, Jaime kommer tillbaka som gäst redan i höst och inte mindre än två gånger och med riktigt fina program.

När jag skriver detta är brassfestivalen Signal i full gång med fler konserter än tidigare år och dessutom med större genrebredd.

För fjärde gången hölls också Signalpriset, tävlingen för unga brassmusiker. Till skillnad från tidigare gånger nu inte enbart för svenska ungdomar utan öppet för hela Norden med deltagare förutom från vårt eget land även från Norge, Finland och Island.

En strålande glad Jakob Nilsson stod till sist som vinnare efter fredagens

offentliga finalomgång där fem finalister gjorde upp om vem som skulle stå som vinnare. Ni kommer så småningom att få höra honom utföra priset, att engageras som trombonsolist med orkestern. Grattis Jakob!

Det är en glädje att stötta unga musiker i början av sin karriär. Vill ni se vad som händer till hösten, titta in på hemsidan under abonnemang. Där kan ni se alla abonnemangskonserterna. Något att längta till, eller hur?

Trevlig sommar tillönskas alla.

Einar Ander, orkesterchef

Möte med barn

Den 29:e april gjorde vi en väldigt rolig och annorlunda konsert för ett par hundra lågstadiееlever, där en stråkkvintett ur orkestern (Josef Cabrales Alin, Gustav Inge, Helena Wahlund, Katarina Lysell och undertecknad) fick förmånen att jobba tillsammans med musikerna i projektet Fritt Spelrum (Lucy Rugman, klarinett, Emma Nordenstam, blandade instrument och Lisa Isaksson, flöjt). Vi arbetade fram konserten tillsammans med elever från Tallbo grundskola på deras villkor under två veckor och vi lärde oss så otroligt mycket av deras närvaro och inställning till musiken. En av lärarna berättade också om hur mötet hade varit för deras elever: ett av barnen hade för första gången uttryckt sig verbalt, vilket vi hade lyckats trolia fram med musikens kraft. Ett verkligt givande projekt!

Karin Hansson Lasses, kontrabas

Nya medlemmar

Elisabeth Nilsson
Solgerd Tanzilli
Matti Halming
Sylvia Halming

Styrelsen:

Ingrid Iremark,
ordförande
070-590 94 88
ingrid.iremark@gmail.
com

Inger Engsjö, kassör
076-133 39 33
inger.engsjo@gmail.
com

Kerstin Monk,
redaktör Gehör
070-631 0970
kerstin@monk.se

Medlemsavgift

Enskild medlem, 150 kr,
familj 250 kr, studerande och
ungdom till och med 18 år, 25 kr.
Företag/organisation 1 000 kr.
Betala in medlemsavgiften på
bankgiro 5223-0406.
Ange namn, adress och epost.

Tomas Attorps, vice
ordförande
070-483 06 95
tomas.attorps@gmail.
com

Christina Hygge
073-633 25 83
utskick
gsv.gavle@gmail.com

Erland Hesslow,
sekreterare
070-240 26 12
erland.hesslow@
gmail.com

Jan-Olof Nyman
070-2109820
Janolofn8@gmail.com

Stödjande företag

Advokatfirman Börje Leidhammar
Trycktrean (trycker Gehör)

Ansvarig utgivare för Gehör är Ingrid Iremark